

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради
Рівненського державного гуманітарного
університету
від 31 серпня 2017 р.

протокол № 10

Постоловський Р.М.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 «Гуманітарні науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	035 «Філологія»
КВАЛІФІКАЦІЯ	магістр філології, викладач, перекладач першої і другої іноземних мов

Освітню програму магістра філології за спеціалізацією 035.03 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно)» розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти магістра філології проектною групою Рівненського державного гуманітарного університету у складі:

керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Самборська Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент

члени проектної групи:

Пелех Людмила Романівна, доктор педагогічних наук, професор

Вовчук Наталія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент

Освітню програму обговорено та схвалено на засіданні вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету

Протокол № 10 від 31 серпня 2017 р.

Голова вченої ради РДГУ

проф. Постолюк Р.М.

Введено в дію наказом ректора Рівненського державного гуманітарного університету від 31 серпня 2017 р. № 158-01-01 відповідно до (Проекту) Стандарту вищої освіти магістра філології за спеціальністю 035 «Філологія».

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Рівненського державного гуманітарного університету.

1. Профіль програми магістра філології за спеціалізацією 035.03 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно)»	
1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненський державний гуманітарний університет
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Філологія
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра. Одиничний. 90 кредитів ЄКТС / 1 рік 5 місяців
Акредитуюча організація	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Перший (бакалаврський) рівень
Мова(и) викладання	Українська, російська, англійська
Основні поняття та їх визначення	В програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3).
2 – Мета освітньої програми	
	Мета програми – академічна підготовка студентів до науково-дослідної, викладацької та прикладної діяльності, формування здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері перекладу з російської, англійської мов на українську.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія Програма орієнтована на академічну підготовку випускників до професійної діяльності викладача-філолога і перекладача та орієнтує їх на подальшу фахову самоосвіту. Об'єктами вивчення є російська мова (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); сучасна російська література (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); переклад (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); комунікація (у професійному і міжкультурному аспектах). Цілями навчання є набуття освітньої та професійної кваліфікації для здійснення професійної діяльності, пов'язаної із аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і

	<p>стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), організацією успішної міжкультурної комунікації.</p> <p>Теоретичним змістом предметної області слугують теорія філологічної науки і теорія наукових галузей, які відповідають предметній спеціалізації.</p> <p>Здобувач вищої освіти має поєднувати теорію і практику перекладацької діяльності на основі міждисциплінарного підходу згідно із своїми інтересами та специфікою майбутньої професійної діяльності.</p> <p>Здобувач вищої освіти має оволодіти методикою викладання фахових дисциплін</p> <p>Методи, методики та технології навчання зумовлені специфікою підготовки висококваліфікованих фахівців. Передбачено застосування активних методів навчання у формуванні фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів, впровадження як традиційних, так і інноваційних технологій навчання у процесі вивчення іноземних мов і теорії та практики перекладу. Активне використання сучасних методик викладання (кейс-метод, рольові ігри, проектні методики, обговорення проблемних ситуацій тощо) сприятиме формуванню у студентів інноваційного мислення та інноваційних підходів до професійної справи.</p> <p>У процесі вивчення фахових дисциплін та роботи над кваліфікаційним дослідженням здобувач повинен оволодіти методами наукового аналізу (описовим, зіставним, цілісно-системним тощо) та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Професійна.</p> <p>Має прикладну орієнтацію, тобто сприяє формуванню випускників як соціально-активних та професійних особистостей, спроможних проводити наукові дослідження, вирішувати певні проблеми і завдання у сфері перекладу, викладати фахові дисципліни за умови оволодіння системою компетентностей, визначених цією програмою.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Професійний.</p> <p>Програма ґрунтується на загальнонаукових засадах, сучасному досвіді теорії та практики сучасної російської мови і перекладу, їх викладання у ВНЗ, орієнтує на актуальні спеціалізації, в межах яких можлива професійна діяльність.</p> <p>Ключові слова: теоретичне перекладознавство, прикладне перекладознавство, українська мова, російська мова, англійська мова, перекладацька діяльність, контрактивна лінгвістика, сучасна російська література, дидактика.</p>
Особливості та відмінності	<p>Програму розроблено для здобувачів вищої освіти, спрямованих на викладацьку, наукову, практичну перекладацьку та лінгвістичну діяльність.</p>

	<p>Програма розвиває навички вільного володіння двома іноземними мовами (російською й англійською) та використання їх у різних сферах соціальної діяльності, пов'язаних з перекладом, а також уміння здійснювати адекватний переклад (усний і письмовий) текстів різних типів і жанрів з іноземних мов українською та з української іноземними.</p> <p>Програма формує навички володіння методами і прийомами поглибленої самостійної дослідної роботи в галузі перекладознавства у процесі викладання навчальних дисциплін, під час проходження практик (перекладацької, асистентської, переддипломної) та написання дипломної роботи.</p>
4 – Працевлаштування випускників освітньої програми та продовження освіти	
Професійні права	<p>Робота за фахом у науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у вищих навчальних закладах 1-4 рівнів акредитації; у друкованих та електронних засобах масової інформації, у різноманітних фондах, спілках гуманітарного спрямування, мистецьких і культурних центрах тощо.</p> <p><i>Зокрема:</i></p> <p>2310.2 – Викладач вищого навчального закладу 2444.2 – Лінгвіст – Філолог – Перекладач – Перекладач технічної літератури – Редактор-перекладач – Гід-перекладач 2451 – Професіонали в галузі літератури 33 – Фахівці в галузі освіти</p>
Продовження освіти (академічні права)	Можливість продовження навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основні підходи, методи та технології, які використовуються в програмі: компетентнісний, системний, інтегративний підходи із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, що обумовлює студентсько-центрований, проблемно-орієнтований характер навчання.</p> <p>Форми: аудиторні (лекції, практичні, семінарські), позааудиторні (консультації, самостійне навчання, індивідуальні заняття, підготовка дипломних робіт, перекладацька, асистентська, переддипломна практики).</p>
Оцінювання	Різноманітні форми поточного та підсумкового контролю:

	письмові та усні экзамен, заліки, захист звітів з перекладацької, асистентської, переддипломної практик, захист дипломної роботи, державна атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 2. Здатність бути критичним і самокритичним. 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел з метою її використання у навчальній та науково-дослідній роботі. 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 5. Здатність проведення досліджень на належному рівні. 6. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 8. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 10. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 11. Здатність працювати в команді та автономно. 12. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здобуття глибинних знань із філології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань із спеціальності 035 «Філологія», оволодіння мовознавчою, літературознавчою та перекладознавчою термінологією. 2. Здатність до різних видів мовознавчого, літературознавчого та перекладознавчого аналізу. 3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень мовознавства та перекладознавства. 4. Володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати. 6. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства та перекладознавства.

	<p>7.Здатність до текстової, текстологічної, читацької, інтерпретаційної, дискурсивної, культурознавчої, мистецтвознавчої, психологічної, педагогічної діяльності.</p> <p>8.Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовуючи знання законів техніки мовлення, засобів створення його прагматичного ефекту.</p> <p>9.Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі філології.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
<p>Знання (Зн)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основ філософії науки, загальних проблем пізнання; нормативно-правової бази розвитку сучасної філологічної науки, тенденцій освітньої політики в Україні; норм і принципів наукової етики. 2. Проблематики основних напрямів філологічної науки; основних етапів становлення і розвитку мовознавства, літературознавства та перекладознавства; основних категорій теорії мови, літератури, перекладу; сучасних методів проведення досліджень у галузі філології та в суміжних галузях науки. 3. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та / або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

Уміння (Вм)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. 2. Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами. 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі. 4. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. 5. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу. 6. Здійснювати переклад та літературне редагування текстів різних стилів та жанрів. 7. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва. 8. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору. 9. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. 10. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. 11. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Проведення лекцій із навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками спеціальності 035 «Філологія», які мають відповідний науковий ступінь та / або вчене звання, і працюють за основним місцем роботи, становить 100 % визначеної навчальним планом кількості годин; які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – 50 %.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання сучасного програмного забезпечення досліджень для спеціальності 035 «Філологія».
Специфічні характеристики інформаційно-методичного	Використання віртуального навчального середовища Рівненського державного гуманітарного університету та

забезпечення	авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	Матрицю відповідності програмних компетентностей навчальним дисциплінам та структуру навчальної програми наведено в Додатках.
10 – Академічна мобільність	
(регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та вищими навчальними закладами й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Рівненським державним гуманітарним університетом та зарубіжними навчальними закладами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

Перелік компонентів освітньої програми

1. Цикл загальної підготовки

Педагогіка вищої школи
Психологія вищої школи
Методологія і методи наукових досліджень
Цивільна безпека
Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці
Філософія та методологія науки
Соціальна філософія

2. Цикл професійної підготовки

Теорія перекладу
Теорія російської мови
Практичний курс перекладу з російської мови
Теорія мовної комунікації
Методика викладання російської мови у вищій школі
Методика викладання перекладу у вищій школі
Практичний курс перекладу з другої мови
Сучасна російська література (кінець 20 – початок 21 століття)
Порівняльна граматики російської та української мов
Активні процеси в сучасній російській мові

3. Практична підготовка

Педагогічна практика
Асистентська практика
Переддипломна практика

Гарант освітньої програми,
керівник проектної групи

доц. Самборська І.М.